

[Udenrigsministeren]

le myndigheder, men tillige offentlige institutioner, der direkte eller indirekte søger at fremme apartheidpolitikken. Selv på områder, der ellers er omfattet af boykotten, vil kontakter med modstandere af apartheidpolitikken, det være sig institutioner eller enkeltpersoner, imidlertid kunne fremmes.

Se, disse fællesretningslinjer gør det klart, at formålet med henstillingen i det nordiske handlingsprogram netop er at give den sydafrikanske regering det utvetydige signal, at de nordiske lande tager afstand fra apartheidpolitikken og derfor også tager afstand fra institutioner og personer, som repræsenterer denne politik. Omvendt må de nordiske lande naturligvis være interesserede i at opmuntre modstandere af apartheidregimet og gennem dem formidle de ideer om lighed og social retfærdighed, som vores samfund bygger på, og sådanne kontakter bør derfor støttes.

Baggrunden for SFs beslutningsforslag er, som det fremgår af bemærkningerne til forslaget, sagen med den sydafrikanske skoleelev, der blev optaget på et dansk gymnasium. Pigen ophold i Danmark var formidlet privat, og selv om hun skulle modtages på en dansk undervisningsinstitution, der er ejet og finansieret af det offentlige, var der ikke tale om, at skolen eller danske myndigheder var involveret i nogen kontakt endside noget samarbejde med apartheidregimet i Sydafrika. Det turde derfor være uden for al tvivl, at der ej heller var tale om nogen kulturel aktivitet til fordel for det officielle Sydafrika. Undervisning af den sydafrikanske pige på en dansk stats- eller kommuneskole kunne således ikke siges at være i strid med hverken det fællesnordiske handlingsprogram eller med de retningslinjer, der på nordisk plan er enighed om at lægge til grund for forvaltningen af programmet. På dette grundlag skal jeg kort kommentere de 2 elementer i SFs beslutningsforslag.

Som det er fremgået af, hvad jeg har sagt, er studie- og skolemæssige forbindelser allerede omfattet af handlingsprogrammets henstilling vedrørende det kulturelle område, såfremt der er tale om forbindelser mellem danske offentlige myndigheder og institutioner og repræsentanter for apartheidregimet, og præciseringen er derfor helt overflødig. Der vil givetvis kunne opregnes en lang række andre aktiviteter, som er omfattet af hen-

stillingen på det kulturelle område, men det vil næppe være nødvendigt eller hensigtsmæssigt at udarbejde en længere liste. Definitionen af begrebet kulturelle kontakter vil i langt de fleste tilfælde være uproblematisk.

Hvad angår beslutningsforslagets andet element, må jeg først pege på en vis unøjagtighed. Forslagsstillerne mener, at det fremgår af handlingsprogrammet og folketingsbeslutningen af 26. maj 1978, at sydafrikanske flygtninge, repræsentanter for befrielsesbevægelser samt ofre for apartheidstyret ikke er omfattet af handlingsprogrammet. Dette er ikke en korrekt gengivelse af indholdet af handlingsprogrammet eller af folketingets beslutning af 26. maj 1978. Der er begge steder tale om en forøgelse af de nordiske landes støtte til flygtninge, befrielsesbevægelser og ofre for apartheidstyret, men det præciseres ikke, at disse grupper ikke er omfattet af handlingsprogrammet.

Forslagsstillerne har i øvrigt overset, at der både i handlingsprogrammet og i folketingsbeslutningen til opregningen af de 3 grupper er føjet ordene »med videre«. Denne tilføjelse er netop baggrunden for, at de nordiske lande ved forvaltningen af handlingsprogrammet er enige om at opretholde sondringen imellem repræsentanter for apartheidregimet og modstandere. Jeg finder selv, at denne sondring må være rigtig både ud fra vore egne retfærdighedsideal og ud fra det politiske formål med vores boykot over for det sydafrikanske mindretalsstyre. Der kan ikke herske tvivl om, at sondringen er helt i overensstemmelse med handlingsprogrammets ånd og bogstav, og jeg kan ikke tro, at der er ret mange i denne sal, der mener, at vi skal afskære kontakter med sydafrikanske statsborgere, der ofte under særdeles vanskelige betingelser arbejder for at skabe menneskelige vilkår for alle statsborgere i Sydafrika.

Hertil kommer, at hvis vi vedtog SFs forslag, ville det få helt urimelige konsekvenser. Det ville f.eks. betyde, at vi skulle nægte visum til en hvid sydafrikansk fagforeningsrepræsentant, som er modstander af apartheidpolitikken, men som hverken kan siges at være flygtning, repræsentant for en befrielsesbevægelse eller offer for apartheidstyret. Ham skulle vi altså nægte visum, og det ville da være helt ulogisk. En vedtagelse af SFs beslutningsforslag ville derfor indebære en